

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه (۱۴) بهمن ماه ۱۳۳۸

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان :
دکتر متین - امام مردوخ - خسروی کردستانی -
ملک زاده آملی.
- ۳- تصویب صورت جلسه.
- ۴- تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای پزشکپور.
- ۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون کشور
مسی بر تائید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی
الحاق یک تبصره بماده اول قانون تاسیس کتابخانه
عمومی در شهرها و ابلاغ به دولت.
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
دادگستری راجع به الحاق یک تبصره بماده ۴ قانون
تملك زمین ها برای اجرای برنامه های شهر سازی و
ارسال به مجلس سنا.
- ۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور
راجع به پرداخت فوق العاده سختی خدمت به مأمورین
زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی.
- ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور
راجع به اجازه اجرای تبصره ۶۷ قانون بودجه سال
۱۳۴۲ کل کشور در مورد افسران و همردیفان
ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور.
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی
راجع به قرارداد الحاقی به قرارداد سیرپ بین شرکت
ملی نفت ایران و شرکت آجیب-اس-بی-ا و شرکت
نفت ایران و ایتالیا (سیرپ).
- ۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی
راجع به قرارداد بین المللی جهت تهیه و ورود
نمونه های بازرگانی و وسائل تبلیغاتی.
- ۱۱- بیانات بعد از دستور آقای پزشکپور.
- ۱۲- اعلام وصول و قرائت نامه مربوط یک
لایحه قانونی از مجلس سنا.
- ۱۳- اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از
دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات.
- ۱۴- ختم جلسه.

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه - آقایان :

- دکتر صدیک سلیمانی کاشانی - امام مردوخ - بوزبانی
بودر - ادیب سمعی - دکتر اسفندیاری - دکتر اعتمادی -
امام رضوی - اولیاء - دکتر خطیبی - دکتر رشتی - شاخونی
شیخ بهائی - دکتر طالع - دکتر غنی - دکتر قهرمان - بروفور
مخبر فرهمند - دکتر مدنی - مرضوی - موقر

پاینده - مهندس زنجانی - دکتر صفائی - ظفر - فروتن - مسعودی - مهندس متمدی - مهرزاد - دکتر مهذب - بانو ابتهاج سمعی .

غائب در رای - آقای :

مخائلی (بک رای) .

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر متین - امام مردوخ خسروی کردستانی - ملکشاده آملی .

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر متین بفرمائید .

دکتر متین - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند از واقعه بسیار دردناک سقوط بهمین در جاده هراز همه

همکاران محترم اطلاع دارند و بتفصیل شرح آنرا در روزنامه های کیهان - اطلاعات - و پیغام امروز روزنامه های

صبح پایتخت خوانده اند و جریان مشروح آنرا از رادیو و تلویزیون شنیده اند . بنده بمناسبت اهمیتی که این جاده در

ایجاد ارتباط بین حوزه انتخابیه مابیل با پایتخت و سایر نقاط کشور دارد لازم دانستم اینک که هموطنان عزیز ما عموماً

متوجه سر نوشت قربانیان بهمین جاده هراز هستند مطالبی برای جلب توجه متصدیان مسئول و پیداکردن راه حل فوری برای

جلوگیری از پیش آمده های دیگری نظیر همین سقوط بهمینهای عظیم بعرض برسانم از درگاه ایزد متعال مسئله می نمایم که

پادشاه عزیز ما را که در سفر تشریف دارند ، چه در سفر و چه در حضر در همه جا و در همه حال بفکر ملت نجیب ایران

هستند در کف حمایت خود حفظ و بهمعظم له و شهبانوی عزیز و ولیمهد محبوب ماطول عمر و سلامتی عنایت فرماید (انشاءالله)

بنده این اعلامیه را قرائت میکنم ملاحظه بفرمائید که این اعلامیه در بار شاهنشاهی چقدر نفوذ دلکش است :

در بار شاهنشاهی با خانواده های داغدار راه هراز اظهار همدردی کرد .

در بار شاهنشاهی به بازماندگان خانواده های داغدار حادثه راه هراز کمک میکند و علاوه از طرف در بار شاهنشاهی

مجلس فاتحه خوانی بمناسبت این حادثه در روز پنجشنبه در مسجد سهسالار منعقد خواهد بود و بهمین مناسبت این اعلامیه امروز از طرف وزارت در بار منتشر شد .

در حسب امر مطاع مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران در بار شاهنشاهی از

طرف عموماً خانواده های داغ دیده حادثه راه هراز مجلس فاتحهای از ساعت ۹ ونیم تا یازده صبح روز پنجشنبه شانزدهم بهمین ماه در مسجد سهسالار منعقد میسازد .

همچنین حسب الامر مبارک اعلیحضرتین به بازماندگان این حادثه اعلام میدارد چنانچه مشکلی در زندگی آنها

بوجود آمده است بدر بار شاهنشاهی قسمت امور اجتماعی مراجعه نمایند که رفع مشکل آنها بشود .

همچنین رضایت خاطر خطیر همایونی را نسبت به قوای انتظامی کشور و کلیه افرادی که در نجات آسیب دیدگان اهتمام

مجاهدت نموده اند اعلام میدارد .

وزیر در بار شاهنشاهی - اسدالله علم و وظیفه خود میدانم از طرف ملت ایران عموماً و

بازماندگان در گذشتگان این حادثه خصوصاً آریامهر و شهبانوی بی پایان به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر و شهبانوی

نیکوکار بمناسبت توجهی که نسبت به بازماندگان مقتولین و مصدومین این حادثه مبذول فرموده اند و در د و اندوه مصیبت

زدگان را با صدور اعلامیه در بار شاهنشاهی تسکین بخشیده اند تقدیم دارم مخصوصاً آکهی جناب آقای اسدالله علم وزیر

محترم در بار شاهنشاهی که به امر شاهنشاه محبوب آریامهر و شهبانوی نیکوکار در برگزاری مجلس تذکری در مسجد

سهسالار در روز پنجشنبه ۱۶ بهمین بهترین دلجوئی از ملت ایران و بازماندگان حادثه جانگداز بهمین راه هراز می باشد

از دولت خدمتگزار جناب آقای امیر عباس هوندا نخست وزیر محبوب که مدت پنجسال حکومت و اداره کشور در همه حال مشاء

خدمات گرانقدری بوده در مورد کمک بهمصدمومین و خانواده مقتولین و دلجوئی از بازماندگان نجات بیش از هزار نفر در

راهماندگان بعد از سقوط بهمین بوسیله هوایما - هلیکوپتر - نیروهای هوا بر ارتش و وزارت راه - پلیس راه و ژاندارمری

و غیره یکبار دیگر لیاقت و علاقه دولت خدمتگزار را در اجرای اوامر عالی شاهنشاه آریامهر برای خدمتگزاران به

ملت ایران بشوئ برسانده است صمیمانه تشکر میکنم بجا و مناسب میدانم در جریان حادثه بهمین راه هراز

از کمکهای پدیدار ارتش و وزارت راه و پلیس را مامدادگران شیروخورشید سرخ و سپاهیان دانش و بهداشت که جان بیش از هزاران نفر از کسانیکه در اثر سقوط بهمین در این جاده با

۳- بعلمت ریزش بهمینهای خطرناک و سنگین یکی از خطرناکترین جاده های کوهستانی دنیا شده است .

اخیراً شنیده و خوانده میشود که برخی از مهندسان برای جلوگیری از خطر ریزش بهمین در جاده پیشنهاد کرده اند که

پسناها گاههای بتوسی مانند جاده جالوس در نقاطی که خطر ریزش بهمین وجود دارد

احداث گردد و باید توجه داشت که عظمت بهمین های آخر نشان داد که نمیتوان حداقل در مسافتی بطول یازده کیلومتر از جاده

هراز را با پناهگاههای بتونی در مقابل خطر بهمین محافظت کرد فکر میکنم برای این مقدار عملیات ساختمانی بودجه

عظیمی احتیاج دارد که در صورت وجود بودجه و امکانات عالی هم اصولاً صرف این مبلغ هنگفت از نظر اقتصادی مقرون

بصرف نباشد و راههای دیگری هست که هم عملی تر بوده و هم کمتر هزینه خواهد داشت و بطور کلی با توجه به پیشرفت تکنیک

و علم و دانش و اختراع ماشین آلات عظیم تونل کنی و خاک برداری حل این مشکل ز یاد مینماید بعلاوه این پناهگاههای

بتونی خطر را فقط تقلیل میدهند و بطور کلی از بین نمیرند همچنین این جان پناههای بتونی بایستی در نقاطی که

احتمال ریزش کوه هم وجود دارد با هزینه سنگین تری ساخته شوند آنهم فقط با این دلخوشی که خطر را چند درصد تقلیل

دهند . دیگر حرکت کوههاست که باعث خواهد شد اصولاً مسیر جاده بکلی منحرف شده و از بین برود کما اینکه اخیراً در

پلور و صد نقطه دیگر نیز همین اتفاق افتاده است . برای رفع این معایب طرق مختلفی وجود دارد که توجه

متصدیان امر را به آنها جلب می نمایم :

۱- از امامزاده هاشم تا آب اسک مسیر دیگری که در معرض این خطرات نباشد انتخاب کنند .

۲- با حفرتک با چندان تونل طولی ایجاد و سابل تهیه و روشنائی تریبی ایجاد کنند که وسائل نقلیه فاصله بین گردنه امامزاده هاشم و آب اسک را رادرتونل حرکت کرده و از خطر

ریزش کوه و یخبندان و بهمین در امان باشند .

۳- اصولاً جاده هراز را تک جاده تابستانی در نظر گرفته و از حرکت وسائل نقلیه در فصول خطرناک بالاخص از آذرماه الی آخر اسفند جلوگیری نمایند و برای جبران کمبود

۱- سنت بودن کوههای آهکی مشرف بجلو و حرکت و ریزش تدریجی و غیر قابل پیش بینی آنها .

۲- وجود یخبندان و برف شدید در حداقل یکزمان چهار ماهه در سال (آزردی و بهمین و برفند) .

هرگ حتمی رو برو شده بودند نجات داده اند تشکر کنم کمکهای مؤثر استانداری و اداره بهداری استان مازندران ، بهداری

شهرستان بابل و آمل و شیروخورشید سرخ بابل و آمل در جریان حادثه بهمین و نجات در راه ماندگان و رساندن دارو و

غذا بهمین اجازه میدهد که از مسئولین امر و کارکنان و کارمندان سازمان های مزبور دولتی و ملی تشکر کنم و توفیق همه را در

خدمت بیشتر بشاهنشاه عظیم الشان آریامهر و ملت ایران از درگاه ایزد متعال مسئلت نمایم .

اصولاً ساختمان و افتتاح جاده هراز از مدت ها قبل بعنوان یکی از نزدیکترین طرق ارتباط بین مازندران و تهران مورد

توجه بود و در زمان سلطنت اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر که آغاز و پی ریزی و ایجاد ایران نو بود باحادث این جاده توجه و

اقداماتی هم صورت گرفت ولی پس از رسیدگی های بیشتر و دقت بیشتر متوجه وضع نامساعد طبیعی جاده و فاصله بین گردنه امامزاده

هاشم تا آب اسک که در حدود بیست و پنج کیلومتر مسیر آن است گردیده و احداث جاده مذکور بالاخص با پیش آمد جنک

متوقف ماند . پس از آرامش که فرصت آغاز بر نامه های عمرانی را

برای مملکت ایجاد کرد مجدداً اقدامات جاده هراز مورد توجه قرار گرفته و تمام طرح بمرحله عمل درآمد و اکنون

سایهاست که این جاده لرزان یکی از طرق اصلی ارتباط مازندران و گرگان و حتی خراسان با طهران و سایر نقاط کشور

در آمده است . مع الاسف همین آزمایش چندساله نشان داد توفیقی که

در دوران سلطنت اعلیحضرت فقید در تکمیل این جاده بعمل آمده بود ناموجه بوده و اشکالاتی وجود داشته است که متأسفانه

در مرحله امر نیز زیاد مورد توجه قرار نرفت و نتیجتاً نگاهداری جاده هراز را آنقدر پرخرج و پرخطر کرده اند که میتوان

گفت استفاده از آن با شرایط فعلی آبداً مقرون بعرف نیست . اصولاً فاصله بیست و پنج کیلومتری بین گردنه امامزاده

هاشم و آب اسک بعلل زیر :

۱- سنت بودن کوههای آهکی مشرف بجلو و حرکت و ریزش تدریجی و غیر قابل پیش بینی آنها .

۲- وجود یخبندان و برف شدید در حداقل یکزمان چهار ماهه در سال (آزردی و بهمین و برفند) .

جاده فیروز کوه را که سالمترین راه مازندران است (نهر ریش دارد و نه لرزش و نه بهمین) با اصلاحات و تعریض و بزرگداشتن بیج و خمها و احداث يك باجند تونل در منطقه دلی جایی و گدوك كه حداكثر فاصله تهران تا دریای مازندران دوست كيلومتر خواهد بود امکانات عبور و مرور را فراهم نمایند -

۳ - برای نزدیک تر کردن فاصله بین تهران و سواحل دریای خزر با احداث يك خط مستقیم و تونل های طولانی از طریق در بند پس قلعه فاصله بین دریای مازندران و پایتخت را به حداكثر يكصد كيلومتر تقلیل دهند بدیهی است در این صورت دولت میتواند با همکاری شرکتهای ساختمانی داخلی یا خارجی بدون صرف هزینه جاده مذکور را احداث نماید طبیعتاً مسافرین ساحل دریای خزر براحتی قبول خواهند کرد که با پرداخت مبلغی در حدود يكصد ریسال بعنوان حق العبور از راه سالم و بی خطر از خطری زیاد بدور مانده و در مصرف سوخت و وقت خود صرفه جویی نمایند .

۵ - ایراد اساسی راه هراز آنست که کوههای اطراف این راه مدام در حرکت است و این حرکت موجب ریزش کوه در بهار و تابستان شده و سبب فرود بهمین در زمستان می گردد مطلب اساسی اینست که رشته جبال البرز هنوز از نقطه نظر زمین شناسی تکلیف روشنی پیدا نکرده است و این وضع می بایست در موقع طرح و مطالعه مورد بررسی قرار میگرفت .

۶ - در مسیر راه هراز کوهها جوان است و روی کوه جوان نمی بایست راه سازی میشد زیرا که هنوز کوه ریخت و ریز خود را کامل نکرده و راه سازی در آن بسیار مشکل است

۷ - زیر خاك کوههای هراز امسال لغزیده است و روی این اصل کوه می لغزد و این امر موجب حرکت کوه و خراب شدن جاده می شود و در حال حاضر هم کاری نمی شود کرد مگر آنکه يك تونل از مبارك آباد تا آب اسك بسازند و آنها هم باخرجی كه احداث این تونل عظیم خواهد داشت لااقل فعلاً مقدور نیست .

۸ - بنظر میرسد در وضع حاضر و با امکانات موجود ساختن گالری بهمین گیر متعدد میتواند راه هراز را تا حدی از لحاظ سقوط بهمین بی خطر سازد اصولاً راه هراز سنت است و مهم آنست که کوهها در این منطقه نابالدار بوده و مدام میلرزد هنگام حرکت اتومبیل نظر به وجود ارتفاع زیاد کوهها

ارتعاشات تشدید می شود و حرکت منظم در این راه صرف نظر از زمستان و ریزش بهمین در ناستان بار بزرگی سنگهای عظیم خطرناك است و در این راه بهمینی اغلب دیده شده كه تونلهايش جابجا شده و بسا ریخته است بهر صورت در وضع حاضر دو موضوع مورد نظر است اول جفر تونل از مبارك آباد به اسك دوم ساختن گالری های بهمینگیر حالا هر يك از این دو پروژه عملی شود بانه بحثی است كه باید در آینده پیش آید .

همكاران عزیز نمایندگان محترم مجلس بخوبی اطلاع دارند كه امروز ۱۴ بهمن است در روز ۱۵ بهمن ۱۳۲۷ دست يك جنایتكار يك بی وطن نزدیک بود شیرازه زندگی يك ملت بزرگ را از هم بپاشد زیرا بساوه قصدی كه نسبت به جان شاهنشاه محبوب و عزیز ما آریامهر در دانشگاه تهران و بدست يك عامل پست اجنبی بنام ناصر فخر آرائی شده بود از معجزاتی بود كه آسیبی بجان شاهنشاه عزیز ما نرسد و مثل همیشه خداوند بزرگ این وجود عزیز و نازنین را برای ملت ایران محفوظ نگاهداشت از آن تاریخ ملت تجیب و حق شناس ایران بشكرانه آنهمه نعمت و برای شكرگزاری بدرگاه قادر متعال در روز ۱۵ بهمن در پایتخت و شهرها و روستاها مجالس دعا و نیایش بدرگاه باری تعالی برگزار میکند و اینجانب هم بمناسبت این روز بزرگ و تاریخی كه خداوند توانا پادشاه ما را در كنف حمایت خود حفظ فرموده و این وجود عزیز را برای ملت ایران نگهداری کرده از طرف نمایندگان محترم شكرگزاری نموده از خداوند عزیز طول عمر و سلامتی و بقای سلطنت شاهنشاه عظیم الشان آریامهر و شهبانوی عزیز و ولیعهد گرامی را آرزو میکنم .

گر نگهدارم آنست كه من میدانم شیشه را در بفل سنگ نكه میدارد ما از خداوند شكر گزاریم كه شاهنشاه ما را برای كشور ایران و برای ملت ایران حفظ فرمودند از اینكه مملكت ایران را بجائی برساند كه امروز در روی نقشه جغرافیائی از لحاظ امنیت داخلی و خارجی و پیشرفتهای اجتماعی و اقتصادی زیاتر از خاص و عام باشد شما ببینید وزیر خارجه سابق انگلستان درباره عظمت فكر و قدرت فكر و كفایت و سیاست و ملكداری پادشاه ما چه گفته و چه نوشته آن كسی كه اخیراً میهمان مملكت ما بود اینطور گفته كه شاهنشاه ایران یکی از مردان بزرگ

تاریخ است یکی از مردان بزرگ دنیا است و این افتخار ما است (صیخ است) و بدرگاه خداوند باری تعالی شكر میکنیم كه پادشاه ما را از آن گرد بزرگ مصون و محفوظ داشته كه امروز ملت ایران كه صاحب حیثیت و تاریخ است این حیثیت را برای همیشه بپایخشد و عطا كند ما از درگاه خداوند بزرگ نول عمر شاهنشاه محبوب و ملكه نيكوكار و الاحضرت ولائعبد را صمیمانه آرزو و استغاثه میکنیم امروز در تمام مملكت در تمام استانها و شهرستانها و در تمام روستاها هر كجا كه مسجدی و منبری هست میبینید كه ملت ایران با میل و رغبت دست بسوی خدا بلند میکنند و دعا میکنند كه خدای بزرگ شاهنشاه ما را از هر گونه گزند محفوظ بدارد مطلب سومی كه میخواهم بعرض برسانم كه همكاران عزیز بنده بیش از بنده در جریان هستند مسئله اعمال و حشيانه و بی رویه و جنگیزی حكومت یعنی عراق است شما بدانید كه امروز مملكت ایران در دنیا از لحاظ موقعیتی كه دارد و از لحاظ سیاسی كه اتخاذ کرده سمبل سیاست عالی و سمبل تدبیر واقعی قلمداد شده است و تمام روز نامه های دنیا در اروپا و آمریکا آنچه گذشته است و آن اعمالی كه حكومت یعنی عراق در باره ما روا داشته است در باره آنها قلمفرسائی کرده و بالاتفاق این اعمال و حشيانه را محكوم کرده اند اینجا تلگرافی است كه به امضای حداقل هزار نفر از دانشجویان دانشگاههای مختلف انگلستان كه با اتحادیه دانشجویان مقیم انگلستان در لندن بستگی دارند به امضای رئیس این اتحادیه رسیده است و بساحت مقدس مجلس شورای ملی مخابره شده و مراتب جانبازی و سر بازی و فداکاری و آمادگی خودشان را برای بزرگی و اعتلای ملت و كشور بزرگ ایران اعلام داشته اند بنده از جانب آقای رئیس اجازه میخواهم بن تلگراف را قرائت كنم و از اینكه تصدیع دادم معذرت خواهم

رئیس - آقای امام مردوخ بفرمائید .
امام مردوخ - با اجازه مقام ریاست و همكاران محترم ساختمان جسم بشر كه صفات عدیده انسانی آراسته است از روزيكه زندگی فردی را مبدل بزنگی اجتماعی نموده همواره خواسته در زیر سایه وضع قوانین دارای حكومت دمكراسی و آسایش خاطر باشد .

زیرا زندگی اجتماعی صورت يك دستگاه ماشین را دارد كه دارای بیج و مزه های بزرگ و كوچك است كه هر كدام با اندازه استعداد و لیاقت و كفایت و درایت خود در گردش امور زندگی خود و دیگران سپیم و منشأ اثر میباشد اولین نعمتیكه بشر در این دنیا از آن برخوردار است همانا سیر ظلمت عدم بطرف عرصه نور وجود است كه بوسیله قوا و مشاعر ظاهری و باطنی مخصوصاً حواس پنجگانه مطابق نص صریح خلق لكم مافی الارض جمیعاً از نعمتهای مادی و معنوی محظوظ و برخوردار میگردد .

قوه سامعه برای شنیدن مطالب علمی و فلسفی و غیره ، ذائقه برای تلذذ اطعمه و خوردنیها ، بالاخره دیده را فائده آنست كه ذلیر بیند و ببیند چه بود فائده بینائی (احسنت) اما در هر عصر و زمانی ذیوصفاتی بودمانند كه بمنظور اشباع مطامع شخصی و اطفاء نائره هوائج نفسانی و حب جاه و مقام درصدد برآمده اند كه شربت زندگی جوامع را با زهر عمل ناشایست خود تلخ نمایند .

همچنانكه در ۱۵ بهمن ماه ۲۷ بك عنصر پلید هولناك در لباس انسان خواست با پنج تیر حواس پنجگانه قاطبه اهالی ایران را هدف نیستی و نابودی قرار دهد .

فردا روز ۱۵ بهمن است . وهمه حضار محترم اطلاع دارند كه در صحن دانشگاه تهران به حیثت هر عالیقدر از ایران شاهنشاه آریامهر سوء قصد شد . ولی شاهنشاه از آن حادثه شوم جان سلامت بدر برد عنائش و لطف خدائی جان و روح مملكت را در بنه حمایت خود قرارداد تا ملت ایران در سایه الطاف و مراحم ذات ملوكانه از نعمت انقلاب شامو مردم و سایر اصلاحات

مجلس شورای ملی - ایران
اعضاء انجمن دانشجویان ایرانی در بریتانیا و شعبات در لندن - بیرمنگام - منچستر ، لیدز ، كنت ، اكستر ، شیفرود و كامبریج فریاد از چهار و تنفر خود را از اعمال و حشيانه حیر و خونخوار عراق كه با كشتار دسته جمعی میخواهند از زوال و سقوط حتمی خود جلوگیری نمایند بگوش مردم جهان میرسانند و با ایرانیان مقیم عراق و مردم بیگانه آن كشور كه

و ترقی و تعالی برخوردار و برتریم حکومت دمکراسی حقیقی نائل آیند و از قید جهل و بی سوادى چنان رهائی یابند که با اصلاحات ارضی و تشکیل سپاه دانش و بهداشت و ترویج آبادانی و خانه های انصاف و سایر جشنهای انقلابی نمونه و سرمشق برای سایر کشورهای دیگر کردند در آن روز دشمنان استقلال و آزادی میهن ما چنین تصمیم داشتند که بدست خائنی مزدور مظهر قومیت و ملیت ما راهد ف کوله آتشین قرار دهند . و باینکه در فاصله بسیار نزدیک بسوی شاهنشاه شلیک شد . اما بطریق معجزه آبای شاهنشاه عظیم الشان ما از آن خطر حتمی محفوظ و موصون ماند .

بلافاصله پس از اعلام چگونگی این واقعه شوم و بمحض اینکه هیلو نیا نفر ملت ایران از سلامت شاهنشاه مطلع شدند . وجدو سرور و شغف زائد الوصفی سراپای اهالی مملکت ایران را فراگرفت و از آنروز در پانزدهم بهمن هر سال در سراسر کشور مجالس دعا برای سلامت ذات اقدس شهرباری برپا و از مراحم مخصوص باری تعالی سپاسگذاری مینمایند .

اکنون پس از ۲۱ سال باز یاد آن توطئه هولناک هنوز قلوب میهن پرستان و شاهدوستان را مرعش نموده بلرزه درمی آورد پانزدهم بهمن تهناروز وقوع يك حادثه ها بلبه برای شخص اول مملکت نبود است . بلکه روزهای دیگر نیز از این قبیل سوانح پیش آمده که باز هم خدای ایرانین شاهنشاه ماراد رکف حمایت خود قرار داده که توطئه های شیطانی و دسیسه دشمنان ایران را بنا کامی سوق داده است که با گذشت سالیان دیگر و بارائنه اصول دوازده گانه انقلاب نظام کهن فتو دالی و متعبدان بحقوق و حدود دیگران بکلی فرو ریزد .

و بایه های متین جامعه مترقی ایران چنان محکم و استوار گردد که نامدبذمان اهالی ایران از این خوان نعمت گسترده سیر و برخوردار شوند ملت ایران که اکنون دست در کار بنای زندگی آزاد و مستقل خویش است . و از يك سیاست ملی مستقل و نبات کامل برخوردار است بیش از هر موقع دیگری از لطف و عنایت بیکران ذات بزدان شکر گزار است - چند روز پیش بود که شاهنشاه در دفتر مرکزی لژیون خدمتگزاران بشر خطاب بحضرت آقای علم وزیر محترم دربار و جمعی از مسئولان لژیون که افتخار حضور را داشتند فرمودند - هر قدر وضع ما بهتر شود باید بیشتر بفرکر دیگران باشیم . ما به این نتیجه

رسیده ایم که در دنیا نمیشود يك قسمت متمتع باشد يك قسمت محروم .

جامعه بشری با این طریق قابل دوام نیست . و در بریا زود منفجر خواهد شد . عظمت کار ما در این است که روزی بشردرد نیابجائی برسد که دیگر احتیاج به يك چنین لژیونهای نداشته باشد . ولی تا آنروز ما نمی توانیم راحت بنشینیم و کناره گیری بکنیم و لوانیکه خودمان از تمام نعمات برخوردار باشیم و غم و غصه نداشته باشیم . هر قدر وضع ما بهتر شود باید بفرکر دیگران باشیم .

جای تردید نیست شاهنشاهی که دارای این عقیده و مرام باشد که همواره بفرکر راحت و آسایش دیگران است دائمی حامی و نگهبان او خدای لایزال خواهد بود (صحیح است) اینجانب از طرف فراكسیون پارلمانی حزب مردم دست نیایش بسوی خداوند یکتا بلند کرده عرض میکنم شاهنشاه ها الا تا زاید و خیزد الا تا روید و ریزد نم آزاب و نف از نار و گل از خار و خس از ضرر . حسود و دشمن و بدگو و بدخواه ترا با داسر خاك و بچشم آب و بلب باد و بدل آذر (احسن)

ضمناً فراكسیون حزب مردم از این واقعه اسفناك که برای برادران و خواهران ما در راه هرازیبش آمده کمال تأثر و تأسف دارند و امید دارند که با توجه شاهنشاه آریامهر که نسبت بهمه ایرانین دارند بازماندگان آن مرحومین در رفاه و آسایش زندگی بکنند که این سانحه آفندیه آنها متأثر و متالم نماید . (احسن ، احسن)

رئیس - آقای خسروی کردستانی بفرمائید .

خسروی کردستانی - با کسب اجازه از مقام ریاست

مجلس شورای ملی .

همکاران گرامی : بانوان و آقایان نمایندگان محترم در روزهای که جنگ سرد و گرم سایه مخوف خود را بر سراسر جهان گسترده و در هر گوشه و کنار آن انسانها با خون و آتش گرسنگی و بیماری فقر و رنج بیسوادى و نا امنی دست بگریبانند دردانشگاه ها و وارد از زبان يك انسان بزرگ که نه تنها متعلق به ملت و عصر خود میباشد بلکه بتاریخ و بشریت تعلق دارد در مقابل بیش از ۳۰۰ نفر از شخصیتهای علمی آمریکا این فکر انسانی بجهانیان اعلام شد :

و در بعضی از آنها دستگاههای حکومتی بجای حفظ و حراست جان و مال و حیثیت و آزادیهای فردی اتباع خود چون در خیما ن و جلادان دسته دسته آنها را فقط بجرم انسان بودن و دفاع از حقوق انسانی بیای جوبه های دار میبرند و با بد رگیسار مسلسلها می بندند چنین فرمودند :

«جامعه بشری با این طریق قابل دوام نیست و يك روزی در بریا زود منفجر خواهد شد امروز متأسفانه در دنیائی که در آن زندگی میکنیم با تمام ترقیات ظاهری و مادی که در آن دیده میشود افرادی هستند که از اولین احتیاجات زندگی حتی غذا و لباس بی بهره اند میگرددیم از مسکن تمیز و بهداشتی از نعمت باسوادى از تفریحاتی که لازمه روح و جسم هر بشری است ولى صحبت از احتیاجاتی است نظیر غذا و مسکن که هر بشری بدان نیازمند است و هستند افرادی که آنها را هم ندارند»

«آیا ما در مملکت خود بسر حد کمال رسیده ایم؟»

«آیا هر فرد ایرانی تمام احتیاجات زندگانش بر طرف شده است که بفرکر دیگران افتاده ایم؟»

«نه ولى شاید عظمت کار ما در این است که ولو اینکه هنوز خود محتاج هستیم و باید تلاش و کوشش کنیم تا بان هدفها برسیم در همان حال و در همان زمان بفرکر دیگران نیز هستیم ما باین نتیجه رسیده ایم که در این دنیا نمیشود يك قسمت متمتع باشند و يك قسمت محروم و يك قسمت غنی باشند و يك قسمت فقیر و يك قسمت سالم و يك قسمت ناسالم پس در عین ای کسعی میکنیم خود مادر مملکت خودمان بان هدفها برسیم و احتیاجات مملکت و ملتمان را بر طرف بکنیم در عین حال باید از گرفتاریها بدبختیها و فشارهایی که روی بشر در دنیا هست بکاهیم تا دنیائی که در آن زندگی میکنیم قابل زندگی باشد و تا موقعی که این سازمان بین المللی درست بشود آن کاری را که میتوانیم در داخل مملکت خودمان انجام بدهیم»

همکاران ارجمند

بمنظور اجرای رسالت عظیمی که تاریخ به شاهنشاه آریامهر محول نموده از تاریخ ۱۳ اسفند ۱۳۴۷ دفتر مرکزی لژیون خدمتگزاران بشر شروع بکار نمود و تاکنون بیش از ۴۵۰۰۰ نفر از هم میهنان اعلام آقا دکگی خدمت نموده اند و برای رهائی انسانها از جنگال فقر و جهل و بیماری و رنج

«من پیشنهاد میکنم که سپاهی بین المللی بنام لژیون خدمتگزاران بشر بوجود آید که در آن افرادی از هر کشور هر طبقه هر نژاد هر مذهب هر جنس هر سن و در هر وضع اجتماعی و اقتصادی فقط با این وجه اشتراك که قسمتی از عمر خود را وقف خدمتگزاری به نوع انسان کنند بوجود آید»

«از دوران امپراطوری روم تا همین عصر ما لژیونهای بسیاری بخاطر پیروزی نظامی بدید آمده است، بیائید یکسار لژیونی بین المللی بوجود آوریم که هدفش پیروزی در بیکار بادشمنان واقعی بشر یعنی با فقر ، جهل ، گرسنگی و بیعدالتی های اجتماعی باشد»

«حقا شایسته است کشورهای مختلف جهان نیز قدیمی ولو ناچیز در راه خلع سلاح بردارند و قسمتی از صرفه جوئی را که بدین ترتیب حاصل میکنند در اختیار سپاه جهانی بگذارند»

این فرمائی بود که از وجدان يك پیامبر صلح تراوش نمود و به گوش انسانها از سیاه و سفید و زرد و سرخ رسید و بر قلب آنها نشست و باز هم بادآور رسالتی بود که از شرق از طرف فلاسفه و حکما برای درمان رنجهای روحی و جسمی و سامان بی سروسامانی آنان در سی قرن اخیر صورت گرفته بود . این ندائی که در روز ۲۳ خرداد ۱۳۴۷ از زبان

ارزنده ترین فرزند ملت ایران و مظهر ملیت و قومیت ما یعنی شاهنشاه آریامهر به بشریت عرضه گردید و در دل قرون و اعصار آینده نقش بست حدی با بدایت دارد و تاریخی در وجود آخرین فرد انسانها باقی است بر تارك صلح و صفا و مدنیت میدرخشد و بار دیگر بدین نشان داد که فلسفه زندگی قوم و ملت ما با انسانیت و شرافت و بشر دوستی عجین شده و بستگی و پیوندی ناگسستی با قلوب همه انسانها از هر رنگ و نژاد و مذهب و مسلکی دارد (صحیح است) و شعار زندگی ما اینست .

نو کز محنت دیگران بیغمی

نشاید که نامت نهند آدمی

همکاران محترم

شاهنشاه آریامهر رهبر حرمند و داهی ملت ایران در زندیدنی کد روز شنبه بیست و هفتم بهماه ۴۸ از دفتر مرکزی لژیون خدمتگزاران بشر بعمل آورد و در دست مقارن با ابامی که از بوی خون و باروت از بیشتر کشورهای استشمام میشود

و آلام اضافت فرسائی که اکنون در جهان حکمفرمایی میکند داوطلب خدمتگزاری هستند.

اولین دسته‌های این خدمتگزاران که گروه پزشکی و امداد دفتر مرکزی است آماده حرکت به نیجریه و انجام مأموریت انسانی است. دسته‌های متعدد دیگر بمنظور انجام اینگونه خدمات بشر دوستانه در حال تربیت و فراگرفتن تعلیمات می‌باشند. مسلماً فرد فرد آحاد و افراد این مملکت اعضای صمیم و فداکار آرزوی هستند چون علاوه بر ندای وجدان و فرمان انسانیت همه در راه تحقق بخشیدن کامل رسالت شاهنشاه آریامهر در سطح جهانی و ملی همگام و همصدا بوده و کلیه نیروهای خود را برای شمر رسانیدن آن تجهیز و بسیج مینمایند.

همه ما آرزوی آرزو هائی را داریم که جهل و فقر و مرض از صحنه‌گیتی رخت برنهد و جای خود را به نعمت ثبات و آرامش و صلح و صفای زندگی بدهد و سایر فرموده طراح کبیر این مکتب خدمتگزاری.

«آرزوی ما اینست که روزی بشریت بجائی برسد که دیگر احتیاج به چنین لژیون‌هایی نباشد ولی تا آنروز ما نمیتوانیم راحت بنشینیم و کنار گیری بکنیم و لولا اینکه خودمان از تمام نعمات برخوردار باشیم و غم و غصه‌ای نداشته باشیم و هر قدر وضع ما بهتر شود باید بیشتر بفکر دیگران باشیم».

پس شکرانه نعمت وجود شاهنشاه و ادامه دوران خجسته آریامهر، سیاست امنیت و آرامش و نعماتی که خداوند متعال بمان آرزائی داشته باید در راه آرمانهای بشر دوستانه بحکم اسالت و اخلاق ملی خود از ایثار امکانات و مقبولات دریغ نورزیم.

و اینک که ملت ایران در آستانه روز تازیخی با نزد هم بمن فرار گرفته و در چنین روزی بخواست یزدان باک از جان شیرین شاهنشاه آریا مهر رفع خطر گردید ضمن سیاست بدرگاه کبریائیش از رحمت و عنایتی که به ملت ایران فرمود بنابر دیگر به این حکمت و حقیقت غیر قابل انکار متوجه میشویم که همواره مشیت الهی در جهت خیر و سعادت انسانهاست و اراده خداوند که حافظ جان شاهنشاه است بر این قرار گرفت که بدست توانای این آفریده برگزیده‌اش رستخیز ملی ملت کهنسال ایران در راه تجدید مجد و عظمت باستانی کشور صورت گیرد که زنجیرهای

اسارت و رقیبت از دست وبای این ملت آزاده باز شود و چنین طرح انسانی به شربت تقدیم گردد که پیام آزادی بخش همه انسانها از قید ناسامانیها و بی‌عدالتی‌های اجتماعی باشد. و مسلماً خداوند بزرگ خان عزیز شاهنشاه را تا انجام کامل رسالت ملی و جهانی در کف حمایت خود قرار خواهد داد (صحیح است، احسنت، احسنت).

رئیس - آقای ملکزاده آملی بفرمائید.

ملک زاده آملی - با اجازه مقام معظم ریاست و همکاران محترم، بنده هم قبل از بیان مختصر عرایضم، درباره جاده هراز موقع رامقتم میشلرم و چون فردا با نزد هم بمن و سالروز رفع خطر از وجود مبارک شاهنشاه آریامهر میباشد این موهبت الهی را به نمایندگان محترم و ملت ایران تبریک عرض میکنم و ضمناً با کمال تأسف در گذشت شادروان جناب سید حسن تقی‌زاده و شادروان جناب ابراهیم قوام‌الملک شیرازی را که از خدمتگزاران صدیق و لایق شاهنشاه آریامهر و کشور بودند از طرف خود و عموم نمایندگان محترم به خاندان جلیل تقی‌زاده و قوام بخصوص به جناب آقای علم وزیر محترم دربار شاهنشاهی صمیمانه تسلیت عرض میکنم و از درگاه خداوند متعال مشلت مینمایم که روح این دوراد مرد کشور را غریق رحمت ابدی فرماید.

یقین دارم همکاران محترم از فاجعه عظیمی که هفته گذشته در جاده هراز در حوزة انتخابیه این جانب روی داده است بخاطر کامل دارند و اخبار مربوطه به این بالای آسمانی را در جراید ملاحظه فرموده‌اند. با کمال تأسف و تأثر بایستی بدنبال بیانات مشروح همکار محترم جناب آقای دکتر متین بعرض برسانم که در فاجعه عظیم و غم‌انگیز سه‌شنبه شب هفته گذشته ۳۷ نفر که مسافریک اتوبوس بوده‌اند و آن اتوبوس در نزدیکی بل قلعہ دختر زیر بمن عظیمی مدفون شده جان خود را از دست داده‌اند که متأسفانه ۴ نفر دانشجوی پسر و یک نفر دانشجوی دختر و یک نفر سپاهی‌دانش و آقای پرویز والی زاده رئیس اداره بهره‌برداری اخبار داخله خبرگزاری پارس هم در جمع مقتولین میباشد. بنا بر این بنده از جانب خود و نمایندگان محترم بنامندگان مقتولین دره مرگ صمیمانه تسلیت عرض میکنم و از درگاه قادر متعال برای روح این شهدا طلب مغفرت و آمرزش مینمایم. ضمناً باید بعرض برسانم که در هفته گذشته بیش از هزار نفر در محاصره متجاوزان ۱۵۰

بمن کوچک و بزرگ فرار گرفته بودند که خوشخانه بنا اقدامات سریع و بسی نظیر مأموران وزارت راه - آرتش شاهنشاهی - پلیس راه ژاندارمری کل کشور و جمعیت شیر و خورشید سرخ که تا پهای جان کوشیده‌اند و از راه زمین و هوا غذا - پوشاک و دارو و بمحاصره شدگان رسانند همه آنان که گویا در میان آنها یک نفر استاد آلمانی یک نفر سرگرد انگلیسی و ۵ نفر جوان انگلیسی و ۶ نفر افغانی نیز بوده‌اند نجات یافته‌اند و به تهران و با عمل اعزام شده‌اند. بر این بنده از خدمات شایسته روزی وارزنده مأموران فعل وزارت راه - افسران و افراد پلیس راه ژاندارمری - افسران و افراد آرتش دوم شاهنشاهی - افسران و افراد گارد

شاهنشاهی - افسران و افراد تیپ هوایر و نیروی هوائی شاهنشاهی - افسران و افراد پادگان رزبه - امدادگران شیر و خورشید سرخ مرکز - جمعیت‌های شیر و خورشید سرخ شهرهای ساری - شاهی - بابل و آمل بخصوص هیئت مدیره شیر و خورشید آمل که با نهایت جدیت در بلور انجام وظیفه مینمودند فرماندار آمل که با علاقه و صمیمیت خاصی امداد گران شهرهای مازندران را در آمل و بلور هدایت و سرپرستی مینمود. همچنین خبرنگاران و عکاسان محترم روزنامه‌های

املاجات و کیهان که با علاقه فراوان برای ارسال خبر و کمک به هموطنان خود به محل واقعه شتافته بودند صمیمانه تشکر و سپاسگزاری مینمایم و برای همه آنان توفیق خدمت بیشتر شاهنشاه آریامهر و مردم ایران آرزو میکنم.

این بود ماجرای فاجعه عظیم هفته گذشته و اما حالا باید به بنیم چرا این ماجرا بیش آمد و تکلیف این جاده در آینده چیست؟ بطوریکه بنده تحقیق کردم در روز یکشنبه هفته گذشته در راه هراز شدت برف میبارید و باد و بوران شدیدی میوزید مأموران وزارت راه با لوازم کافی و تجهیزات کامل در آن منطقه مشغول فعالیت بودند.

پزشکیور - برای نجات هزار نفر در دره مرگ این تجهیزات کافی نبوده این برای گرفتار کردن مردم بوده.

ملک زاده - گناه از مردم بود نه از مأموزین بنده گزارش کامل آن را مینویسم.

فضالی - دره مرگ بواسطه عدم وجود وسائل کافی بفریب مأموزین راهداری وجود آمده است.

ملک زاده آملی - یک دستگاه بولدوزر در منطقه بلور تا آب اسک یک دستگاه بولدوزر در منطقه بلور تا امامزاده هاشم یک دستگاه بولدوزر و دو دستگاه گریدر و یک دستگاه اشکوش آفا شوخی نیست ۱۵۰ الی ۲۰۰ بهمن در فاصله در حدود هشت فرسخ از کوه بائین آمده است بنده سؤال کردم که علت سقوط اینهمه بهمن امسال چی بود در صورتیکه سال گذشته برف خیلی بیشتری بارید و یکدفعه بهمن آمد توضیح دادند که امسال وزش باد و بوران زیاد بوده و البته خطر سقوط بهمن در اسفند و بعد از آن هم هست بعلت گرم شدن هوا اما بعقیده من ۶۰ درصد این بیش آمده‌ها گناهش بگردن مسافرین است (همه‌همه نمایندگان).

پزشکیور - شما نماینده مردم آمل هستید مردمی که آن بزاردار هستند گناه بگردن آنها نیندازید.

ملک زاده - گناه بگردن خود مسافرین است وقتی می‌بینند برف و بوران می‌آید بدصبر می‌گردند.

پزشکیور - سدرصد مأموزین گناهکارند نه مردم.

دکتر طالع - چرا از وظیفه وزارت راه و مأموزین راهداری حرفی نمی‌زنید.

ملک زاده - ۳۰ درصد مأموزین و ۶۰ درصد مسافرین گناهکارند این گزارش جبرگیر هاشمی رساننده بولدوزر است که عکسش را دیدید.

پزشکیور - جمعه بزرگی رخ داده است و مردم عزاداری در آنوقت شما می‌گویید مردم مشولند؟!.

رئیس - آقای ملکزاده اینجا جلسه محاکمه نیست که شما کسی را گناهکار یا بیگناه بدانید مطالبتان را بفرمائید.

ملک زاده - بهر صورت بنده از جناب آقای وزیر راه تقاضا میکنم گزارش جمعی بمجلس تقدیم کند که نمایندگان محترم بیشتر در جریان واقعه قرار بگیرند و بنده شخصاً تقاضا میکنم که این راه را تا آخر فروردین بسندند و از تردد کلیه وسایل نقلیه مسافری جلوگیری بکنند.

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست (اظهاری شد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴ - تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای پزشکپور
رئیس - وارد دستور میشود آقای پزشکپور فرمایشی
داشتید؟ بفرمائید.

پزشکپور - پرسشی است راجع به فاجعه های مکرر
زاد هراز تقدیم حضورتان میکنم تا وزیرای مسئول آن پاسخ
بدهند (متن سؤال در آخر صورت جلسه چاپ شده است)

۵ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون کشور
مبنی بر تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه
قانونی الحاق يك تبصره بماده اول قانون
تأسیس کتابخانه عمومی در شهرها
و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به الحاق يك
تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه های عمومی مطرح است
قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۴ بهمن ماه ۱۳۴۸ با حضور
معاونان وزارت کشور و فرهنگ و هنر لایحه شماره
۲۵۷۹۰ مورخ ۱۳۴۸/۸/۷ دولت راجع به الحاق يك
تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه های عمومی
را که قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا
اصلاحی در آن بعمل آورده است مورد رسیدگی قرارداد
و مصوبه مجلس سنا را عیناً تأیید و تصویب کرد
اینک گزارش آنرا بشرح زیر به مجلس شورای ملی
تقدیم میدارد.

قانون الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس

کتابخانه عمومی در تمام شهرها

ماده واحده - تبصره ذیل بعنوان تبصره ۸ بماده
اول قانون تأسیس کتابخانه عمومی در تمام شهرها مصوب
دیماه ۱۳۴۴ اضافه میشود.

تبصره ۸ - هیأت امنای کتابخانه های عمومی
کشور مجاز است در هر شهری که قانون پرورش فکری
کودکان و نوجوانان به قدرت بنه تأسیس کتابخانه کودک نموده
است سالانه تا میزان ۲۰٪ از درآمد حاصله از سهمیه ۱/۵٪
درآمد شهرداری آن شهر را از تاریخ تصویب این قانون
بعنوان کمک بکتابخانه کودک در همان محل اختصاص

دهد. و در صورتیکه قانون پرورش فکری کودکان و نو
جوانان بعداً اقدام بتأسیس کتابخانه کودک کند از تاریخ
تأسیس کتابخانه کودک مقررات این تبصره در باره آن
کتابخانه اجرا خواهد شد.

مخبر کمیسیون کشور - کلاً تتر هرمزی
گزارش از کمیسیون فرهنگ و هنر بمجلس شورای ملی
کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۵ بهمن ماه ۱۳۴۸
با حضور معاونان وزارت کشور و فرهنگ و هنر لایحه
دولت راجع به الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس
کتابخانه های عمومی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه
کمیسیون کشور را عیناً تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش
آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر
رئیس - نسبت به گزارش کمیسیونها نظری نیست؟
(اظهاری نشد) به گزارش کمیسیونها رأی میگیریم خانمها و
آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر
برخواستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
دادگستری راجع به الحاق يك تبصره بماده ۴
قانون تملك زمینها برای اجرائی برنامه
شهرسازی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه الحاق يك تبصره بماده
چهار قانون تملك زمینها برای اجرائی برنامه های شهرسازی
مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۶ بهمن ماه ۱۳۴۸
با حضور آقای مهندس بدیع معاون وزارت آبادانی و
مسکن لایحه شماره ۴/۴۳۰۶ - ۱۲/۱۳۴۸/۹ دولت راجع
به الحاق يك تبصره بماده ۴ قانون تملك زمینها برای
اجرائی برنامه های شهرسازی مصوب سال ۱۳۳۹ را که
گزارش شور اول آن بشماره ۱۰۶۸ چاپ شده است
برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و باتوجه به پیشنهاد
رسیده بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

۷ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور
راجع به پرداخت فوق العاده سختی خدمت به
مأمورین زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی

رئیس - گزارش شور اول پرداخت فوق العاده سختی
خدمت به مأمورین زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی
مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه یکم دیماه ۱۳۴۸ با
حضور نماینده دولت لایحه شماره ۲۳۷۷۴ مورخ
۱۳۴۸/۸/۲۶ دولت راجع به فوق العاده ویژه سختی خدمت
در زندانهای ارتش و ژاندارمری را که بشماره ۱۰۴۱
چاپ شده است برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد
و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد:

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم

میدارد.

لایحه قانون الحاق يك تبصره بماده ۴ قانون تملك

زمینها برای اجرائی برنامه های شهر سازی

مصوب سال ۱۳۳۹

ماده واحده - تبصره زیر بماده ۴ قانون تملك

زمینها برای اجرائی برنامه های شهرسازی مصوب سال
۱۳۳۹ اضافه میشود.

تبصره - در صورتیکه مالکیت ملك به نحوی از

انحاء متنازع فيه باشد و یا بجهاتی از قبیل رهن یا بازداشت
ملك انتقال آن بدولت ممکن نباشد پس از ابداع بهای
عادلله ملك بر اساس ضوابط مذکور در این قانون بمیزان
و مساحت مورد تملك بصندوق ثبت - اداره ثبت اسناد و
املاک سند مالکیت جدیدی بنام سازمان تملك کننده
صادر و تسلیم خواهد کرد. بهای ملك پس از احراز مالکیت
ملك در مراجع صالحه و یا رفع مانع از ملك بذیحق پرداخت
و اسناد قبلی حسب مورد اصلاح یا ابطال خواهد شد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور دوم از کمیسیون آبادانی و مسکن بمجلس شورای ملی

میدارد.

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه ۷ بهمن ماه ۱۳۴۸

با حضور نماینده دولت لایحه راجع به الحاق يك تبصره
بماده ۴ قانون تملك زمینها برای اجرائی برنامه های شهر
سازی مصوب سال ۱۳۳۹ را که گزارش شور اول آن بشماره
۱۰۶۸ چاپ شده است برای شور دوم مطرح کرد و
گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد عیناً بتصویب
رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم

میدارد.

مخبر کمیسیون آبادانی و مسکن - مهندس عطائی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم
خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس
سنا فرستاده می شود.

لایحه قانون پرداخت فوق العاده سختی خدمت به

مأمورین زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون به
مأموران شاغل پست های سازمانی زندانها و مأموران
واحد های وابسته که در زندانهای نیروهای مسلح
شاهنشاهی اعم از مرکز و شهرستانها انجام وظیفه میکنند
فوق العاده سختی خدمت در زندانها بشرح زیر پرداخت
خواهد شد:

به افسران و درجه داران و افراد و همردیف های
انان و همچنین به مستخدمین رسمی و پیمانی و روز مزد
ماهانه معادل حقوق منطبق.

تبصره - منظور از حقوق منافی مذکور در این قانون
منافی حقوق مندرج در ماده ۵۱ قانون استخدام نیروهای
مسلح شاهنشاهی با تغییرات حاصله در آن میباشد.

مخبر کمیسیون کشور - کلاً تتر هرمزی

گزارش شور اول از کمیسیون بودجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه هشتم دیماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط به فوق العاده ویژه سختی خدمت در زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی را برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بودجه - دکتر بهبهانی

گزارش شور اول از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه پنجم بهمن ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط به فوق العاده ویژه سختی خدمت در زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی را برای شور اول مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشور را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای مهندس

بهبودی بفرمائید

دکتر مهندس بهبودی - میخوام استدعا کنم معاون محترم وزارت جنگ بفرمایند که ما مورین شهر بانی هم مشمول این لایحه هستند یا خیر

رئیس - تیمسار سبهد کاتوزیان بفرمائید

سبهد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - بطوریکه استحضار دارید اصل این لایحه مربوط به ما مورین شهر بانی است چون که اکثر زندانهاست که وجود دارد تابع شهر بانی است و فقط در دژبان بادگان مرکز یک زندان کوچک است و زندان امری کل هم در وضع حاضر زندان ندارد و اگر زندانی داشته باشد از همین قانون میتواند استفاده کند بنابراین این قانون قسمت اعظمش مربوط به زندانهای شهر بانی است و یک قسمت جزئی هم مربوط به ارتش شاهنشاهی است.

رئیس - آقای رامبد بفرمائید

رامبد - بنده سهم خودم خوشوقت هستم که دولت

دکتر الموتی - عرض کنم بنده و آقای دکتر سعید حمایت چون عضو جمعیت حمایت زندانیان هستیم و اطلاعاتی در این باره داریم لازم میدانم که سوالات جنابعالی جواب عرض کنم.

رامبد - لابد نام بجا میخواهید بفرمائید که دولت اطلاعاتی در این مورد ندارد.

دکتر الموتی - بنده چنین چیزی نمی خواهم بگویم خدمت عالی اگر از قول بنده میفرمائید مختارید و بنده نمیتوانم تابع فرمایش جناب عالی باشم باید عرض کنم برسانم جناب آقای رامبد بطور کلی آرزوی ما این است که در مملکت ما زندانها کوچک بشوند و در این کشور آنچه که نفع عمومی دارد مانند مدارس، درمانگاهها، سازمانهایی که بیشتر نفع اجتماعی دارند توسعه پیدا کنند در یک جامعه در حال پیشرفت اولین هدف این است که بجای باز کردن زندان مدارس توسعه پیدا کند ولی بهر صورت در هر اجتماعی تخلفاتی هست که نمیشود ندیده گرفت و فراموش کرد لامحاله زندان هم وجود دارد و وجود میآید، از سالها پیش با عطفه ملوکانه انجمنی بنام انجمن حمایت زندانیان تأسیس شده هدف این انجمن این است که موجبات رفاه زندانیان را فراهم کند و از همه مهمتر موجبات رفاه خانواده آنها را فراهم بکند چون اگر کسی مرتکب جرم چنانچه و جنایت گردید باید تعقیب و مجازات شود ولی باید فکری کرد که خانواده آنها مضمحل نشود بهمین دلیل سالیان دوازده است که انجمن حمایت زندانیان فعالیت دارد و کوششهای مهمی انجام شده مخصوصاً بنده ترتیبی خواهم داد که جناب عالی از زندان شهر بانی بازدید بفرمائید و ببینید در آنجا زندانی در مدتی که در زندان است حتی تحت تعلیم است کارگاههای فنی هست چاپخانه هست آهنگری هست و وسائل مختلف هست که مقدار زیادی از وسائلی که فراهم آورده بودند اگر بخاطر آن باشد در نمایشگاه آسیائی محصول کارگاههای زندانهای کشور را می آوردند و عرضه میکردند، علاوه بر این وقتی کسی زندانی و توقیف میشود ارتباطش با اجتماع قطع میشود در زندان برای تفریح و خودش استفاده میشود و عایدات آن کار هم بحساب حدود زندان می رود که بقیه از خروج از زندان بتواند استفاده بکند چرا که برای اینکه تا کمال تأسفان واقعیت هست و وقتی با کسی زندان می رود و به علت ارتکاب جرم

محکومیت پیدا می کند هنگام خروج از زندان سجل قضائی صورتی است که نمیتواند تا مدتی کار انجام بدهد و ورقه عدم سوء پیشینه از او می خواهند که ارائه آن برایش مقدور نیست این زندانی آزاد شده مدتها در این اجتماع بیکار میماند باین جهت فکری شده است که زندانی مدتی را که در زندان هست کار کرده در آمد کار بنام خود او تمرکز پیدا کند که تا مدتی بتواند از آن استفاده کند سازمانی هست بنام سازمان مددکاران اجتماعی که آنها میروند بخانه او و زندانی وقتی يك زندانی بازداشت شد از فرادای آن روز خانواده آن زندانی زن و بچه آن زندانی بول ندارند این مددکار اجتماعی بنا کمک انجمن حمایت زندانیان میروند بسراغ خانواده اش و تا حدودی که امکان دارد به خانواده آنها کمک خواهند کرد و البته این انجمن در شهرستانها تشکیل است در نقاط مختلف وجود دارد ولی میخوام بگویم تا آن حدی که جناب عالی فکر میکنید در سراسر مملکت بودجه با اندازه کافی برای این کار وجود ندارد که بشود گفت همه زندانها در حال رفاه و آسایش هستند و مثل آن زندانیان که در تهران هستند میباشد اگر بخاطر آن باشد یکی از مشکلات مهمی که در مملکت وجود داشت آن قانونی بود که برای مبارزه با مواد مخدر تصویب شد و عده زیادی باین اتهام و جرم در زندانها سربردند و خیلی از زندانهای مملکت به علت زیادی متهمین گرفتاری داشته و در خود زندان قصور در يك محل کوچک سه هزار نفر در يك زندان کوچکی بودند که وضعیت هم بنده باید عرض کنم هیچ خوب نبود برای اینکه برای همه زندانها امکان تهیه و استفاده از این وسائل شاید واقعاً مقدور نباشد ولی تا حدود امکان بمناسبت وجود چنین انجمنی که با عطفه ملوکانه شروع بکار کرده و در آمدی از محل گذرنامه حجاج دارد تا آنجا که امکان دارد موجبات رفاهیت این طبقه محروم کشور را فراهم آورده است البته میخوام عرض کنم بآن ترتیبی که شما فکر میکنید با تهورت نیست در بلاد گسترتری يك محلی هست بنام زندان موقت و زندان قصر برای کسانی است که محکومیت پیدا می کنند البته تا يك حدودی این وضع وجود دارد ولی من نمی توانم تأیید کنم که تمام متهمین را کلاسه میکنند و جدا می کنند تا حدودی که امکان هست وضع مالی مملکت اجازه میدهد اقدام شده تا حدودی که این انجمن می تواند درباره رفاه و آسایش زندانی ها کمک بکند يك اقدامی شده ولی اگر جناب رامبد

است) البته من از تیمسار معون وزارت جنگ انتظار دارم که وقت مقتضای این امر استحضار می‌گردد و در جمع بدین کار مالی دولت هم اینجا وسیله مسئول امور مالی دولت را انجام بدهند و در این مورد بتوانند جواب بدهند اگر هم نخواهند این کار را بکنند این خرج از وظیفشان چیزی نیست و یک کار بشری است بشری خود بود اما راجع به در زندانها باید هم کمون بن مطلب را بجا عنوان می‌کنم چند روز دیگر بودجه دولت اینجا مطرح می‌شود و بدو خود را آماده این جواب بکنند از چندین سال قیامت ما هنوز تعداد زندانها چند نفر ضایع شده اند ضعیف آمیزهای نامکملی که اگر هیچ کس قبول نکند لاف دولت قبول ندارد هزینه زندگی جقدر گران شده ولی چیزی از زندگی درجه حدودی و خردی بوده وجه تغییر کرده گرجا حالا جای نطق بودجه ای نیست دوست و همکار من آقای فرهاد پور مطلب که ملامت می‌کنند گفتند تا موقعیکه دولت برای بکارها فکری نکند بیرون وضع زندانها جز اینکه بی عدولت و آنجا به طلبند و نگه دارند چیز دیگری خواهد بود و اینکه آن مطلب مطلب غلیحه است

رئیس - آقای دکتر معون در این باره مطالبی عرض کردیم بعد ماده واحده که مطرح می‌شود عرضی دارم

رئیس - شور اول لایحه است هر پیشنهادی دارند می‌توانید مرحمت فرمائید نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (ظہاری شد) ورود در مورد ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خاصه می‌کنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است آقای رامبد فرمائید

رامبد - از جناب آقای دکتر المونی ستیاز تشکر می‌کنم که سهم خود آنچه راجع به انجمن حمایت زندانیان می‌دانستند با اطلاع مجلس رساندند هم از آن انجمن وهم از تمام مسئولینی که نسبت به این کار تعالی دارند خیال می‌کنم من هم مثل همه باید ممنون باشم ما راجع بمشولین و هم بوطین صحبت داشتم جناب آقای دکتر المونی استدعای من در

و هله اون از حضور مقام ریاست مجلس است و آن این است که تشکیل جلسه علمی تعدادی وکیل و بکثرت از نمایندگان دولت فقط برای تکمیل صفحه کافی نیست لایحه ای که مطرح می‌شود باید بنده سؤالی می‌کنم نماینده دولت و مسئولین باید تعیین شده جزئیات آن وارد باشند و باید نماینده مشول دولت حضور داشته باشد (صحیح است) این چنین رسمی صحیح نیست در موردیست که نمایندگان دولت فقط و فقط در قسمت مربوط

حودشان به محمی ای ایش تریبون شوند توضیح فرمائید و بعد از آن اگر بخواهیم توضیحات بیشتری رسد فقط این عطفوت و عدولت ریاست مجلس شورای ملی باشد که یک تریسی به احترام شخص این آن موضوع بگذرد اگر موضوع در بیان مطرح است گیتی که بودجه زندان را تنظیم می‌کند باید در مجلس مستند باشد گیتی که از آن زندانها مستخرج دارد باید در مجلس مستند باشد کسی که در جریان محاکمه استی که زندان منتهی می‌شود مستند باشد در مجلس مستند باشد (صحیح است)

است) البته من از تیمسار معون وزارت جنگ انتظار دارم که وقت مقتضای این امر استحضار می‌گردد و در جمع بدین کار مالی دولت هم اینجا وسیله مسئول امور مالی دولت را انجام بدهند و در این مورد بتوانند جواب بدهند اگر هم نخواهند این کار را بکنند این خرج از وظیفشان چیزی نیست و یک کار بشری است بشری خود بود اما راجع به در زندانها باید هم کمون بن مطلب را بجا عنوان می‌کنم چند روز دیگر بودجه دولت اینجا مطرح می‌شود و بدو خود را آماده این جواب بکنند از چندین سال قیامت ما هنوز تعداد زندانها چند نفر ضایع شده اند ضعیف آمیزهای نامکملی که اگر هیچ کس قبول نکند لاف دولت قبول ندارد هزینه زندگی جقدر گران شده ولی چیزی از زندگی درجه حدودی و خردی بوده وجه تغییر کرده گرجا حالا جای نطق بودجه ای نیست دوست و همکار من آقای فرهاد پور مطلب که ملامت می‌کنند گفتند تا موقعیکه دولت برای بکارها فکری نکند بیرون وضع زندانها جز اینکه بی عدولت و آنجا به طلبند و نگه دارند چیز دیگری خواهد بود و اینکه آن مطلب مطلب غلیحه است

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (ظہاری شد) پیشنهادی هم بر سید لایحه برای شور دوم کمیسیون مربوط ارجاع می‌شود

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به اجازه اجرای تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۳۲ کل کشور در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور

رئیس - گزارش شور اول لایحه اجازه اجرای مفاد تبصره ۶۷ بودجه سال ۱۳۳۲ کل کشور در تذکره افسران و همردیفان ژاندارمری و شهربانی مطرح است فرست می‌شود (شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور مجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه چهارم بهمن ماه ۱۳۴۸ بحضور معون پارلمانی وزارت کشور و جنگ لایحه شماره ۴۶۵۴۴ مورخ ۲۱/۸/۴۸ دولت راجع به اجازه اجرای مفاد تبصره ۶۷ بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور در باره افسران و همردیفان ژاندارمری را که شماره ۱۱۶۱

جست شده است برای شور اول مورد رسیدگی قرار داد و صلاحات منی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

لایحه قانون اجازه اجرای تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور

ماده واحده - مفاد تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور از تاریخ او خرداد ماه ۱۳۴۲ در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری کل کشور و از تاریخ ۱۳۴۲ در مورد افسران شهربانی کل کشور و در اسفند ماه ۱۳۴۴ در مورد همردیفان افسران شهربانی کل کشور از اعتبار بودجه‌های مربوط قابل اجرا است

مخبر کمیسیون کشور - کلانتر هرمزی

گزارش شور اول از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی کمیسیون بودجه در جلسه هفتم بهمن ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه مربوط به اجازه اجرای تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور را در حضور اول مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون بودجه - دکتر بهبهانی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (ظہاری شد) نسبت به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم (مجلس برخاستند) موافقت خواهش می‌کنم قیام فرمائید (تصویب شد) ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (ظہاری شد) پیشنهاد رسیده قرائت می‌شود

(شرح زیر خوانده شد)

مجلس محترم مجلس شورای ملی محترم پیشنهاد

تبصره ۵۹ قانون بودجه سال ۱۳۳۱ شرح زیر اصلاح - وزارت جنگ اجازه داده میشود از اول فروردین فرسینه قرض تصویب قانون استخدام پروموی

صلاح شامنه‌ای دانشگاه جنگ با دانشکده تکمیلی رضی کرده و دانشکده افسری را ندیده اند و تحصیلات آنان از طرف وزارت جنگ معادل با تحصیلات دانشکده افسری شناخته شده و با ارزش تحصیلات آنان معادل لیسانس و با بالاتر باشد ماهیانه دو هزار ریال پرداخت نماید این تبصره از لحاظ این پرداخت است

رئیس - چون این پیشنهاد پیشنهاد خرج است مورد قبول کمیته انداخته شد لایحه برای شور دوم کمیسیونهای مربوط ارجاع می‌شود

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به قرارداد الحاقی به قرارداد سیریب بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب اس بی ا و شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیریب)

رئیس - گزارش شور اول لایحه قرارداد الحاقی قرارداد سیریب مصوب شهریور ماه ۱۳۳۶ بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب اس بی ا و شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیریب) مطرح است قرائت می‌شود (شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۹ بهمن ماه ۱۳۴۸ با حضور

نمایندگان دولت لایحه شماره ۴۸۸۵/۷-۱۰/۱۳۴۸ ارسال از مجلس ستاراج. قرارداد الحاقی قرارداد سیریب مصوب شهریور ماه ۱۳۳۶ بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب اس بی ا و شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیریب) را که بشماره ۱۰۷۸ چاپ شده است مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد

قانون قرارداد الحاقی قرارداد سیریب مصوب شهریور ماه ۱۳۳۶ بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب اس بی ا و شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیریب)

ماده واحده - قرارداد الحاقی قرارداد سیریب

مصوب شهریور ماه ۱۳۳۶ که بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب اس بی ا و شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیریب) امضاء و تصویب دولت رسیده و مشتمل بر یک مقدمه و ده ماده و دو ضمیمه است تصویب و اجازه می‌داده و اجرای آن داده میشود

مخبر کمیسیون دارائی - علی گجره شهب

گزارش شورا و از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۹ بهمن ماه ۱۳۴۸
با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسال از مجلس سنا
راجع بقرارداد الحاقی بقرارداد سیریب مصوب شهریور
ماه ۱۳۳۶ بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب
اس. پی. ا. و شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیریب) را
مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را تأیید
و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی
تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مافی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رای میگیریم خانها
و آقایان که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر
برخواستند) تصویب شده ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم به
کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی
راجع به قرارداد بین المللی جهت تسهیل ورود
نمونه های بازرگانی و وسائل تبلیغاتی**

رئیس - گزارش شور اول لایحه قرارداد بین المللی
جهت تسهیل ورود نمونه های بازرگانی و وسائل تبلیغاتی مطرح
است قرائت میشود

(بشرخ زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۹ بهمن ماه ۱۳۴۸ با حضور
نمایندگان دولت لایحه شماره ۲۸۶۵۴ - ۱۳۴۸/۹/۳۰
راجع بقرارداد بین المللی جهت تسهیل ورود نمونه های
بازرگانی و وسائل تبلیغاتی را، که بشماره ۱۰۵۸ چاپ
شده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

ماده واحده:

دولت اجازه داده میشود که الحاق رسمی دولت
شاهنشاهی ایران را بقرارداد بین المللی تسهیل ورود
نمونه های بازرگانی و لوازم تبلیغاتی.

Convention Internationale
Pour Faciliter L'Importation
Des Echantillons Commerciaux
Et Du Materiel Publicitaire

که مشتمل بر ۱۵ ماده میباشد بدین کل سازمان ملل
متحد اعلام و تشریفات لازم را انجام دهد. وزارتین امور
خارجه و دارائی مأمور اجرای این قانون میباشند.
مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه با حضور نمایندگان دولت
لایحه شماره ۲۸۶۵۴ - ۱۳۴۸/۹/۳۰ راجع بقرارداد
بین المللی جهت تسهیل ورود نمونه های بازرگانی و وسائل
تبلیغاتی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون
دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون امور خارجه - مافی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای
دکتر فریور بفرمائید.

دکتر فریور - همکاران محترم من در مورد این لایحه

چند تذکر داشته ام که خواهش میکنم عنایت بفرمائید معمولاً
در چنین مواردی که یک قرارداد بین المللی مورد شور قرار
میگیرد اغلب با توجه به موضوع کسب پرستیژ این قراردادها
را بررسی و تصویب میکنند بدون اینکه توجه خاص به
منافع که ممکن است این قراردادها داشته باشند بکنند
روی این اصل من خواستم نماینده دولت توضیح بدهند که اولاً
این قرارداد که بعنوان یک قرارداد بین المللی امروز مورد
شور قرار میگیرد با مضای چند کشور رسیده است و آیا تمام
کشورهای جهان با چنین قراردادی موافقت کرده اند یا نه و
مضمن چه نوع منافعی است برای ما چون گاهی در این نوع
قراردادها زیانهای هم ممکن است متوجه ما بشود و این تذکر
را از این جهت میدهم که روی سابقه شفلی خودم در مورد مسائل
مربوط با امور پزشکی امروز در سرتاسر خیابان ناصر خسرو
شیخ انبازهای داروئی، دارو و فروشهای بسیاری می بینید که
تمام قسمهای آنها بر است از داروهای بنام اشانتیون و
همین نمونه ها که روی آنها نوشته شده است نمونه طبی قابل
فروش نیست فروش آنها ممنوع است ولی همه آنها فروخته

میشود قیمت معمولی داروها و هر کدام از شما که بهر
داروخانه ای مراجعه کنید و داروی باز بخواهید مثلاً چند عدد
قرص و آمپول بخواهید بدون شك از همان نمونه ها و از همان
اشانتیون با قیمت معمولی دارو شما داده خواهند شد و از این
راه سوء استفاده های فراوانی هم بنفع وازر کنندگان دارد هم
بنفع کمیتهای داروئی که صادر میکنند حاصل میشود چون
این نمونه ها اگر بنام مجانی است میجانی به مملکت ما وارد
نمیشود بلکه قیمت آنها بروی قیمت داروی اصلی اضافه میشود
بمخارج بعدش و بول آنها هم باز از جیب و خزانه ملت و
دولت می رود حال اگر ما به چنین قراردادی صحه گذاشتیم آیا
چه تضمینی داده میشود که سایر اجناس و وسایل تجارنی
مصنوعات مختلف بمانند دارو تمام مغازه های کشور را بر
نکند در حقیقت اقتصاد مملکت از مسیر خودش خارج بشود
که اینک در مورد همین مسئله دارو اگر تاکنون قوانینی
داشتیم نتوانستند اجرا کنند و اگر هم قوانینی نداریم چون
بمانند دارو سایر مصنوعات هم دچار چنین مسئله ای
خواهد شد بسیار بجا بود که همراه همین لایحه برای
حله گیری از چنین خلافتکریها لایحه ای می آورند و اما یک
مسئله اساسی دیگر و آن هم این است که چون چنین لایحه ای

مربوط با امور تجارنی و اقتصاد و بازرگانی کشور ما است میبایست
در کمیسیون اقتصاد هم مورد بررسی قرار میگرفت و همچنین
چون بموجب یکی از مواد این لایحه ما مجبور خواهیم شد
در بره ای موارد حتی بدادگاههای بین المللی مراجعه کنیم
کمیسیون دادگستری هم موظف بود باین لایحه رسیدگی
بکند لذا استدعایم این است که اولاً باین دو مطلب مسئله
و نیز کمیسیون اقتصاد و کمیسیون دادگستری توجه شود و
نمایند دولت پاسخ بدهند که تا کنون چند کشور این
قرارداد را امضاء کرده و چه منافعی از این لایحه مضمن ما
خواهد بود و در حقیقت ما از این لایحه چه سودهایی
خواهیم برد.

رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام
محترم ریاست در دوامریک اشتباهی که پیش آمده است و
شده ای که نماینده محترم راجع به کار دارو و نمونه های
داروئی مجانی که در مغازه ها هست و در مقابل پول فروخته
میشود اجازه می خواهم توضیح عرض کنم نمونه های داروئی

ولوا اینکه روش نوشته شده است مجانی و معمولاً به آقایان
اطباء داده میشود و در مغازه ها معمولاً نمونه مجانی نیست
نمونه هایی هست که نمایندگیهای تجارنی دارو برای تبلیغ
دارو، نتایج کلای خودشان برای آقایان پزشکان میفرستند
که اکثر پزشکان محترم بنسبه خیر دارم که از این نمونه ها
بطور مجانی برای بیماران فقیر و بی بضاعتی که آنها مراجعه
میکند استفاده میکنند و این نمونه ها با آنها میدهند یعنی
از آقایان اطباء هم احیاناً این نمونه ها را در داروخانه میدهند
که در ازو خا نمی فروشند و بهر حال این نمونه های کثرت نوشته شده
است مجانی است این مجانی است که از طرف کمیتهای و
فروشنده و با اهداء کننده آن دارو نموده و وارد کننده دارو
مجانی است این نمونه مجانی از نظر گمرک وارد نشده است
الان آنچه که در نظر آقایان هست ملاحظه میفرمائید مقرراتی
نداریم که نمونه کالا بطور مجانی و بدون پرداخت حقوق گمرکی
وارد کشور بشود همین نمونه های مجانی که ملاحظه میفرمائید
به آقایان اطباء بطور مجانی داده میشود از نظر طبیب مجانی
است ولی از نظر بازرگان و وارد کننده مجانی نیست و تمام
اینها حقوق گمرکیش پرداخت شده است و از این نظر فکر
نمیکم برای نماینده محترم جای نگرانی باقی باشد اما
راجع به اصل قرارداد خیال میکنم با توجهی که تمام نمایندگان

محترم راجع بکار ارتباطات تجارنی و تبلیغات تجارنی دارند
لازم باشد که من توضیحی برای بیان فایده چنین قراردادی
عرض کنم اینقدر مردم خرج میکنند برای اینکه کالاهای
خودشان را نشان مصرف کنند بدهند برای کشور دیگر و
کشورهای دیگر چنانچه نمونه آن همین نمایشگاه بزرگی
بود که چندی قبل در تهران تشکیل شد کشورهای تهیه کننده
و صادر کننده با کوشش و خرج فراوان کالاهای مختلف مملکت
خود را با این نمایشگاه عرضه نمودند و نشان مصرف کنندگان
و مردم دادند و در معرض دید بازرگانان، مصرف کنندگان
قراردادند برای چه؟ برای اینکه کالاهایشان شناخته بشود
نمونه کالافراستان اولیه قدم تبلیغاتی و معرفی کالا در سطح
بین المللی است و برای کمک بر روابط بازرگانی و اقتصادی بین المللی
کشورها باین نتیجه رسیدند که برای این کار تسهیلاتی قائل
شوند و راههایی باز کنند که در عین حال تبلیغات و این نوع
ارتباطات شناسائی جنسی و شناسائی بین تهیه کنندگان و صادر
کنندگان و مصرف کنندگان ممالک مختلف برقرار میشود از
لحاظ حقوق و عوارض گمرکی و درآمدهائی که کشورهای

مصرف کننده و کشورهای کد این نوع کالاها و نمونهها وارد آن کشورها میشود صدمه و لطمه و نگرانی از این نوع که جناب آقای دکتر توجه کردند ایجاد نشود بر اساس این فکر چنین قراردادی بسته شده و مواد و مقررات مختلف مورد بررسی قرار گرفته نمونههای کالاها تمام اینها از نظر تجارتي و گمرکی تقسیم بندی شده نمونههایی که بطور موقت وارد میشود و چدنمونههایی که تا چند مدت قابل ماندن در کشور هست چه نمونههایی که مجانی اجازه ورود میدهند و چه نمونههایی را که در مقابل اخذ تضمین نامه و بدون اخذ پول اجازه ورود بکشور میدهند وجه کالاهایی اگر وارد شود ولو بطور نمونه باید حقوق گمرکی بپردازند و پس از برگشت و رجعت از مملکت حقوق گمرکی آن قابل استرداد باشد بپیر حال برای يك امر مسلمی که از نظر روابط اقتصادی بین کشورها ضروری و اجتناب ناپذیر است ممالک آمدند دوره نشتند و يك ضوابط مشترك و قابل قبول بین همد تدرین کردند چون دولت ایران در فایده و ضرورت وجود این قرارداد تردیدی نداشته است آمده است دعای اجازه الحاق آنرا از مجلس نفاضا کرده ، سؤال کردند که چه کشورهایی به این قرارداد پیوسته اند بنده سؤالی را که از معاون محترم وزارت خارجه کردم فرمودند که تا حال حاضر بیش از پنجاه کشور به این قرارداد پیوسته اند و این قرارداد را امضاء کرده و تصویب نمودند

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بورد در شور ماده واحده رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی نرسیده لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود

۱۱- بیانات بعد از دستور آقای پزشکپور

رئیس - آقای پزشکپور بعنوان بعد از دستور صحبت میکنند فرمائید

پزشکپور - همکاران گرامی قبل از هر چیز از سوی گروه پارلمانی بان ایران است و همه کوشندگان بان ایران است همانند همه زبان و مردان آزاده ایرانی سیاس بسیار راه پیشگاه خداوند بزرگ میفرستیم که تومنه بزرگ و هول انگیزی را که دریا زدیم بهم چند سال پیش که همگی بر آن آگاه

هستیم از وجود هر بزرگ ملت ما شاه شاه ایران زمین دور ساخت (الحمد لله) (صحیح است) و بار دیگر مشیت خداوندی نشان داد که این سرزمین این ملت و این شاهنشاهی بزرگ همچنان پایدار ، سرفراز و جاویدان خواهد بود اما نکاتی را که می خواستم به اطلاع و آگاهی مجلس شورای ملی برسانم و نمایندگان ملت را بر این حقایق و حوادث که کم و بیش بر آن آگاهی دارند بیشتر آگاه کنم يك سلسله مسائل دسیسه ها و توطئه های عوامل ضد ایرانی جاسوسان شناخته شده توطئه گران و خرابکاران حرفه ایست که بر ضد ایران پرستان و دانشجویان ایران پرست متأسفانه در شهر کارلسروه آلمان بوقوع پیوست آنچه که در شهر کارلسروه آلمان بوقوع پیوست کم و بیش همکاران گرامی از آن آگاهی دارند و حوادثی از این قبیل که جندی بیش در کشور آلمان بوقوع پیوسته بود یا در برخی دیگر از سرزمینهای اروپائی ، همانطوریکه همگی آگاهی دارند این مسائل و این دسیسه ها صرفاً از ناحیه یکعده مشخص ، عوامل وابسته به سیاستهای بیگانه ، عناصر ضد ایرانی توطئه گران حرفه ای و خرابکارانی است که در برخی از کانونهای سیاستهای استعماری و ضد ایرانی تعلیم دیده اند و نکته جالب توجه این است که این عواملی که غالباً دانشجوی نیستند و من جبهه بعضی از آنها را امروز در مجلس شورای ملی آشکار کرده و آنها را معرفی خواهم کرد ، کسانی که غالباً در لباس مقدس دانشجویی نیستند و سابق و وضع آنها نشان میدهد که چگونه از سوی سیاستهای شناخته شده و ضد ایرانی حمایت می شوند و چگونه بصورت عوامل حرفه ای و دلایلی آبرویاخته سیاسی از این کشور با کشور پرواز میکنند سعی کردند این اقدامات ضد ایرانی و گستاخانه خود را بنام يك نوع اقدامات و با اتحاد دانشجویان بویژه دانشجویان ایرانی معرفی کنند (صحیح است) در حالیکه سی هزار نفر دانشجوی ایرانی که در اروپا هستند از اینگونه اقدامات ضد ملی و خانثانه و ضد ملی تنفر دارند (صحیح است) و آنها همواره هماهنگی و همدلی و مبارزات صادقانه خودشان را در راه بان آئین شاهنشاهی ایران و در راه ام آهنگی انقلاب مقدس ایران و دفاع از حقوق این سرزمین نشان داده اند و دنبال می کنند اتفاقاً نکته جالب توجه اینجاست که این توطئه ها و این دسیسه ها از طرف سیاستهای ضد ایرانی که فکر میکردیم می توانند دانشجویان ایرانی را از سرزمین های اروپائی نفع

دسیسه ها و توطئه های خود کنند صرفاً بان خاطر بوده است که مبارزات متشکل دانشجویان ایران پرست را ، مبارزات ایران پرستانه دانشجویان را در سرزمین های اروپائی درهم بکوبند و آنها دیدند که نمیتوانند در صفوف دانشجویان ایران پرست سرخ کنند و دانشجویان و فرزندان ملت ایران بمانند سرزمینی فداکار و از جان گذشته و جانناز در راه ملت ایران و شاهنشاهی ایران در سرزمین اروپائی مبارزه را دنبال می کنند (صحیح است) نتیجه همین کوشش های وسیع دانشجویان در راه دفاع از حقوق ملت ایران نتیجه همین مبارزات دانشجویان ایرانی برای مقابله با هر گونه سیاست ضد ایرانی این شد که تمام این عواملی سرخورده ، عوامل وابسته بدقت و ابایی خلع بشده ، خرابکاران حرفه ای ، توطئه گران ضد ایرانی عوامل جبر شده ، خانثان فروما بدهای که امروز بامان دشمنان ملت ما برده اند آنها از نظر ملت ایران محکومیت قطعی دارند در پیشگاه ملت ایران و تاریخ ایران همانا این عوامل بدست میدهند برای اینکه کانون مبارزات ایران پرستانه دانشجویان را که در کارلسروه آلمان هست مرکز تشکیلات اروپائی این مبارزات که مرکز فعالیت سازمانهای اروپائی حزب بان ایران است که در کارلسروه آلمان است و مرکز فعالیت جمن های دانشجویان ایرانی که کوشش های وسیع خود را در سر آلمان گسترش داده است در کارلسروه هست تمام بن توطئه گران این دسیسه بازان و خانثان و برخی اتباع بیگانه که همزمان آنها بودند و با اصطلاح مرکز کنفدراسیون بین المللی خودشان را در کارلسروه آلمان گذاشتند این پرش برای همه پیش می آید که چرا این کنفدراسیون جاسوسان و خانثان معدودی فریب خوردگان محل اجلاس خود را در شهر کارلسروه آلمان گذاشت برای اینکه آنجا یکی از مهم فعالیت های دانشجویان ایران پرست است برای اینکه آنجا یکی از توتیومی مهمی است که سالهاست در اروپا در مقابل هر توطئه ضد ایرانی مقابله میکند و از آئین شاهنشاهی ایران و انقلاب سر و مردم و حقوق ملت ایران دفاع میکند در این کنفدراسیون سایدکی شرکت داشته اند؟ هرگز دانشجویان ایرانی بودند در این کنفدراسیون عوامل زر خرید ناصر بودند در این کنفدراسیون گردانندگان آن کسانی بودند که یکی از خرابکارها ماسالی نامی است این خانثان کی هست؟ این خانثان کسی است که چند روز قبل در تلویزیون بغداد مصاحبه کرد

و سخنان گستاخی را مثل البکر تأیید کرد و از گردانندگان دیگر این کنفدراسیون، خانثان و جاسوس دیگری بود بنام کلانتری شواهد و دلایل هست که بلیت او را برای مفارقت بعراق و از عراق به محل کنفدراسیون دولت عراق تهیه کرد و این خانثان کسی بود که با خانثان دیگری بنام تیمور بختیار در عراق ملاقات و دیدار کرد از گردانندگان دیگر این کنفدراسیون کی ها بودند؟ کسانی بودند که هیچوقت دانشجوی نبودند اکبر اغراقی نام این شخص کی هست اکبر اغراقی کسی است که دانشجوی نیست و در حدود بکسال در برخی از کشورهای اروپای شرقی بوده و در حدود ۶۶ مایدر آلمان شرقی تعلیمات خاص خرابکاری دیده میداند شهرتش چی هست؟ اکبر مسکو بویچ این شخص از گردانندگان چنین کنفدراسیونی بود و یک مأموریت مشخص داشت مأموریت مشخص او قتل مهندس نظری بود یعنی همان مبارز ایرانی پرستی که سالهاست در اروپا سنکر به سنکر از ملت و وطن و شاهنشاهی خود دفاع میکند (صحیح است) کسان دیگر از این قبیل بازم بودند سابق آنها را دقیقاً داریم سابق همه آنها را پیدا کردیم

اکبر مسکو بویچ گرداننده چنین کنفدراسیونی چند روز قبل از تشکیل این کنفدراسیون با مأموریت خاصی به کارلسروه آلمان می آید کلانتری با گرفتن تعلیماتی خاص از تیمور بختیار خانثان از عراق به کارلسروه می آید خانثان دیگر و برخی از اتباع بیگانه از گردانندگان این کنفدراسیون بودند (فولادوند آنها را هم ما ایرانی نمیدانیم) ملت ایران و مجلس ایران باید بداند این دسیسه بزرگ بر ضد دانشجویان ایران پرست این توطئه جهانی بر ضد دانشجویان ایران پرست از طرف همه آن عوامل و اخورده و فتوادالهای خلع بد شده و توطئه گران شناخته شده و حرفه ای بوجود آمد برای اینکه بگمان خودشان مبارزات مقدس دانشجویان ایران پرست را در سرزمینهای اروپا درهم بکوبند ولی اینها اشتباه می کنند این آزادگان ایران پرست کسانی هستند که تا او پسین دم از این ملت و سرزمین مقدس دفاع خواهند کرد (صحیح است) هیچ ایرانی نمیتواند آن خانثانی را ایرانی بشناسد که به بغداد می رود و دست در دست يك حکومت باغی می گذارد که بخودش اجازه میدهد بخوزستان بگوید بحرستان کدام ایرانی نمیتواند ممکن است چنین ردائی را بپذیرد؟ نمایندگان

محترم مجلس شورای ملی و ملت ایران باید بدانند در کار لاسروهه چه گذشت ، در کار لاسروهه چه توطئه کثیفی بر ضد صفایران پرستان بوجود آمد که از راههای کامل را ما از اطراف و اکناف داریم چنین عواملی جمع شدند از کشورهای مختلف ، دست پروردگان سیاست های ضد ایرانی جمع شدند که در اندک زمانی این چنین ، بمانند اکبر مسکوویچ جمع شدند برخی از اتباع بیگانه هم بودند و فن تعجب می کنم چرا دولت آلمان اجازه داد اصولاً چنین کنفرانسی از توطئه گران ، جاسوسان شناخته شده که سابق آنها مشخص است تشکیل بشود ؟ (دکتر طالع - سالن معانی در اختیارشان گذاشته شد) و تشکیل شد به چه مناسبت دولت آلمان اجازه داد چنین کنفرانسی بدروع نام معمول کنفرانس دانشجویان ایرانی را بخود بگذارد ؟ در مقابل این دلایل مسلم و قطعی چه می گویند ؟ ما ملت زنده ای هستیم روزگار باستانی ما پایان رسیده (صحیح است) فرزندان وطن ما در هر کجای این جهان که باشند از شرف ملی و حیثیت ملی و شاهنشاهی و سرزمین خودشان دفاع می کنند (صحیح است) سیاستهای مختلف باید بدانند دیگر گذشت آن زمانی که فکر کنند ملت ایران مرده است و دست و پا درزنجیر است (صحیح است) دیگر گذشت آن زمان . این مسأله کار لاسروهه از نظر ملت ایران مبارزان ایران پرست يك حماسه بزرگ بود چون این کوشش ها و ایران پرستی ها با نجا رسیده است که آن عوامل پنجمه بولها خرج می کنند ، جاسوسان حرفهای میفرستند برای چی ؟ برای اینکه امثال مهندس ظفری را از پا دریاورند چون آنها سالهاست در آن سنگرها ایستاده اند سالهاست که توطئه کسانی مثل عبدالناصر و سایر متجاوزین را در آن سرزمینها در هم میگویند اما چه شد ؟ تشکیل شد چنین باصطلاح کنفدراسیونی را جاسوسان و خرابکاران و اتباع بیگانه و دیسه گران بین المللی تشکیل دادند برای اینکه سنگرهای مستحکم هموطنان شمارا در هم بکوبند . برای اینکه بگمان خودشان رشته های مبارزات آزادگان ایران پرست را قطع کنند من اینجا بعنوان نماینده ملت ایران گله ای سخت از دولت آلمان غربی دارم زیرا ما همواره با ملت آلمان روابط نزدیک داشته ایم ، دوستی های بسیار داشته ایم به چه مناسبت شهردار کار لاسروهه نوعی همکاری با این توطئه گران کرد و سالن شهرداری را بطور مجانی در اختیار آنها گذاشت ؟ و متأسفانه در مواقع بسیار و غالباً مطبوعات آلمان حتی دستگامهای تلویزیون آلمان مرکز حقوقی

شئون ملت ایران را رعایت نمی کنند آنها باید بدانند ما هرگز این بی تفاوتی را نخواهیم داشت و نمیتوانیم تحمل کنیم ، نمی توانیم . دوستی با ما ضوابط و معیارهایی دارد ملاک ها نیستی دارد دوستی با ملت ایران این نیست که دیگران هر چه خواستند ما بدهیم هر چه خواستند غرض عین کنیم ، گذشت کنیم دیگران هم مکلفند حیثیات و حقوق ملی ما را بطور کامل رعایت کنند (صحیح است) من در این مورد مسائل بیشتری را نمیشکافم و بسیار خوشوقتیم که معاون محترم وزارت امور خارجه اینجا تشریف دارند همه نمایندگان گرامی بخصوص نسبت به نحوه نوشته های برخی از مطبوعات و تلویزیون آلمان غربی اطلاع و آگاهی دارند اما حادثه کار لاسروهه یکی از مسائل شدید بود . چه شد ؟ بان ایرانیست ها و انجمن ملی دانشجویان ایران مقیم کار لاسروهه تصمیم گرفتند برای اینکه اینهمه گستاخی را بر ملا کنند و چهره های گناهکار خائینی مثل اکبر مسکوویچ که دانشجویان نیستند بشناسانند و بیان کنند که هرگز اجتماع این فریب خوردگان و توطئه گران و جاسوسان اجتماع ایرانی نیست کنفرانس مطبوعاتی تشکیل دادند این کنفرانس مطبوعاتی بدیهی است کنفرانس عمومی نبود که همه بان ایرانیست ها یا دیگر دانشجویان ایران پرست در آن شرکت کنند کنفرانسی بود با تعدادی محدود و دعوتی که از مدیران و خبرنگاران روزنامه ها شده بود ولی این

دست تازه بعد از يك ساعت سروکله بپسیدند آنها هم به بعد از آن لای . اکبر مسکوویچ خرابکار اعزام شده از اروپای شرقی بود دیگر همکاران او بقصد قتل مهندس ظفری را مضروب کردند حتی وقتی ایرانیان دیگر آمبولانس می آوردند برای مهندس ظفری را ببرند ، می دانید این جنایتکاران چه کردند ، آمبولانس را واژگون کردند (دکتر طالع - جلوی چشم بپسید) آمبولانس را واژگون کردند برای اینکه مهندس ظفری بتواند به بیمارستان برسد و کشته شود و این شعارها را صدای بلند می دادند تا بالاخره کوشندگان و ایران پرستان دیگر آمبولانس دوم را آوردند و مهندس ظفری را به بیمارستان رساندند و منتقل کردند و برخی دیگر از ایران پرستان مضروب و مجروح شدند ، بدیهی است این مسائل را از این نظر عرض می کنم ، و بودند اغراق هر ایران پرستی در روز و مبارزه اش بود که در راه این وطنی که در آن دنیا آمده ایم و در آن زندگی کرده ایم مبارز کنیم و افتخار بزرگ ما در این است که در روزی در راه این وطن کشته شویم (احسن است) در این هیچ تردیدی نیست و ما این را بعنوان فلسفه زندگی و سر نوشت مجبور می شناسیم (احسن است) اما مسئله از این جهت حساستر است که بدانیم چه می گذرد و بدینهم بهر حال این دو دنیا که ما نسبت به آنها اینهمه دوستی می کنیم گاه مقامات مسئول آنها تا چه حد بی تفاوتی های شایان تأسف نشان میدهند ، مسئله تنها این نیست که از نظر سیاسی در کار لاسروهه چه گذشت اینها را بیان کردم ، مسئله این است که جرائم مسلمانی در هر نظم قضائی ، در هر کده ری این جرائم آشکار و در هر صورت و مجازات است و رخ قاتل ، این جرائم چی هست ، در هر صورت و مجازات است و رخ قاتل ، این جرائم چی هست ، حمله دسته جمعی با سلاحهای سرد کشته شده به محلی که از نظر اصطلاح سیاسی و قضائی کنفرانس محدود و بسته ای بوده یعنی کنفرانس مطبوعاتی بود که عده خاصی در این کنفرانس دعوت داشتند ، شروع به قتل مهندس ظفری را بدو موجب دلایلی که بهت بقصد قتل با هجوم آوردند و بموجب دلایلی که بعد دست آمد ، واژگون کردن آمبولانس و دلایل دیگر ، (دکتر مهندس ظفری) ایراد جرح و ضرب ، مگر در سرزمینی قابل جنگ حکومت کنگدگ این جرائم آشکار و روشن قابل قتل است ، ما تا آنجا که میدانیم در کار لاسروهه و در

آلمان غربی فهم دقیق انتظامی و قضائی هست پس عدم تعقیب مجرمین و مسئولین برای ما جای پریشانی می گذارد . و امیدواریم اقدامات دولت آلمان این پریشانی را بپوشد و درستی برای ما توجیه کند ، اینها بود مسائلی که در کار لاسروهه گذشت با اینکه مرتکبین جرم بدفقا مات نظامی و قضائی کار لاسروهه معرفی شدند ، سابق و پرونده هست ، متأسفانه هنوز اقدام شایسته و اقدام قانع کننده ای صورت نگرفته اما این دشمنان ، این فریب خوردگان و توطئه گران اشتباه کرده اند ، درست است امروز متأسفانه آخرین خبری که گرفتیم ، بزرگ معالجه تاجد نود درصد نسبت به بیثباتی چشم مهندس ظفری اظهار تأسف کرده است اما میدانید او چقدر گفت ، او پای تلفن گفت که من همچنان برای این ملت و برای این وطن و برای این شاهنشاهی پاک سر بز مجاهد و مبارز هستم (احسن است) دیگران هم بهمین کیفیت فکری کردند که با این توطئه و دیسه جبهانی و همگانی از نظر خودشان این مبارزان و مجاهدان را متزلزل خواهند کرد اما نتیجه این شد که ماسک از چهره دیگره آنها بهتر برداشته شد و بعد از این حادثه دانشجویان ایرانی در همه کشورهای اروپائی با صدور اعلامیه های متعدد تفر و از جارج خودشانرا نسبت باین توطئه های فاشیستی و غیر ایرانی ابراز کردند و خوشبختانه این پیام را باید در مجلس عرض کنم که اتحاد و استسکی دانشجویان ایرانی برای اجرای وظایفشان در پیشگاه ملت ایران در سرزمینهای اروپائی بسیار مستحکمتر شده است بخصوص که اینها دانستند این دیسه ها از کجا ریشه می گیرند ، دانشجوی ایرانی مثل هر ایرانی دیگر این را در کنفرانس وین هم من وقتی در اروپا بودم گفتند که با هر اختلاف سلیقه ای که داشته باشند ولی يك مسئله مشخص است و آن اینست که او نمی تواند خوزستان را رعیتستان فکر کند (صحیح است) او نمی تواند از حقوق حاکمیت ملت ایران بر خلیج فارس چشم پوشد ، او نمی تواند آن جنایتکاری را که دست در دست البکر گذاشته ندیده بینگارد و يك مبارزه قاطع و بی گیر را با او فراموش کند باین مناسبت بود که من فکر کردم مجلس محترم شورای ملی را بر این مسائل دقیق تر آگاه کنم و همکاران گرامی و ملت ایران بدانند که فرزندان آنها دانشجویان آنها دختران و پسران آنها با چه اعتقادی ، با چه ایمانی مبارزات خود را در راه اعتلای این سرزمین و این وطن و این ملت دنبال می کنند و بدانند که آنها بپروچه شرایطی جان در کف مبارزه می کنند ، مبارزه ای که هیچگاه قطع نخواهد شد

و من از وزارت خراج و خوار است این هشتم که نسبت باین موضوع بررسی شود تا دیگر آنها که لافل دم از دوستی با ما میزنند فرصت ندهند توطئه گران و جاسوسان و خرابکاران ضد ایرانی بچنین اقدامات بست و ناروا دست بزنند هر چند اگر آنها هم نخواهند توجه کنند فرزندان ما و دانشجویان ایرانی همانطور که نشان داده اند خود توانائی خواهند داشت که پاسخ مقتضی باین توطئه گران و دسیسه گران و خرابکاران و بیگانگان برسان بدهند (احسن)

۱۲ - اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک لایحه قانونی از مجلس سنا
رئیس - لایحه است از مجلس سناریسیده برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۷ (فرهنگ) درقبال لایحه شماره ۱۵۳۹۰ مورخ ۱۳۴۸/۴/۱۶ دولت راجع به شورای آموزش و پرورش منطقه ای که ضمن مرقومه شماره ۲۱۸۰۷/۲۱۸۰۷ ق م مورخ ۱۳۴۸/۹/۱۷ از آن مجلس محترم به مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز چهارشنبه هشتم بهمن ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور واقع و تصویب مجلس سناریسید اینک لایحه قانون مزبور که عنوان و متن آن اصلاح شده است جهت تصویب مجدد بضمیمه یفاد میگردد

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامه هائی از دولت رسیده است برای اطلاع همکاران قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

بارعایت ماده واحده و قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ و بمنظور پرداخت مبلغ ۲۱۳،۵۸۸ دلار آمریکائی که برطبق شرایط قرارداد خرید زیراتوهای مورد نیاز وزارت آبادانی و مسکن مبلغ اصلی

سؤال

ریاست محترم مجلس شورای ملی

باتوجه بدفاعیه راه هراز که تکرار حوادث ناگوار قبلی است، خواهشمند است مقرر فرمائید وزیر راه و کشور در مجلس شورای ملی حضور یافته و به پرسشهای زیر پاسخ دهند:

- ۱ - نسبت به احداث راه هراز که برای ایجاد آن مبلغ هنگفتی از خزانه مملکت پرداخت شده است از نظر ایمنی و سبب فنی راهسازی چه اقدامی معمول گردیده بود؟
- ۲ - آیا قبل از احداث راه مزبور نظر مهندسین مشاور خواسته شده بود و مهندسین مشاور طرح احداث و باطنرجهای تکمیلی راه هراز چه اشخاص و چه مؤسسهائی بوده اند؟
- ۳ - از ابتدا تاکنون برای احداث و تکمیل و نگهداری راه هراز چه مبلغ پرداخت شده است و وجوهی که بابت حق لمتوره و باحق النظاره و بابهر عنوان دیگر بمهندسین مشاور پرداخت شده است چه مبلغ میباشد؟
- ۴ - جهات و دلایل در نظر گرفتن نوعی ارجحیت برای راه هراز نسبت به راه فیروزکوه که سابقه چهل ساله اثبات کرده است راه مناسبتری بویژه برای فصل زمستان و فصول بارندگی از تهران بهمازندران بوده است چه میباشد؟
- ۵ - باوجود تکرار حوادث فاجعه آمیز از تاریخ احداث راه مزبور تاکنون چه تعدادی از هم میهنان مادر این راه کشته شده اند؟

- ۶ - چرا با وجود سوابق سالهای گذشته نسبت بوقوع حوادث در هنگام برف و کولاک پلیس راه و مأمورین دیگر خبره داده اند اتومبیلها از این راه حرکت نکنند تا موجب بروز چنین فاجعه ای و قربانی شدن گروه زیادی از عابرین گردد؟
- ۷ - باتوجه باینکه مسلم گردیده است هرگز بررسیهای لازم فنی و ایمنی به هنگام احداث راه مزبور صورت نگرفته است و نیز باتوجه باینکه بعثت سهل انگاریهای مأمورین مربوط گروه زیادی از هم میهنان مسافرانی شده اند تاکنون برای معرفی و تعقیب مقامات مربوط - مهندسین مشاور - مقاطعه کاران و مأموران مسئول و مقصر چه اقدامی صورت گرفته است؟
- ۹ - برای آنکه دیگر چنین حوادث شومی تکرار نگردد چه طرح و اقدامی اجرا و معمول خواهد شد؟

باسپاس - گروه پارلمانی بان ایرانیست - محسن پزشکیپور

قرارداد و علاوه شده در تاریخ ۱۳۴۸/۱۰/۱۳ اصلاحیهای بموافقت نامد منعقد با شرکت پراگوانوست (استرزی اکتیورت سابق) چکسلواکی اضافه گردیده است. مبلغ مزبور نیز بر اساس شرایط موافقت نامه فوق در ۱۰ قسط سالیانه پرداخت میگردد و بهمانند اقساط بازپرداخت نشده بهره ای از قرار ۳٪ در صد در سال تعلق خواهد گرفت و سررسید اولین قسط ۲۴ ماه بعد از تاریخ سفارش میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

بارعایت ماده واحده و قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقت نامه اعتباری بمنظور تأمین هشتاد درصد هزینه های ارزی طرح پشتهای فشار قوی ارتباط جنوب شرقی کشور مورد نیاز وزارت آب و برق با کنسرسیوم زیمنس آ.ک. آلمان در تاریخ ۱/۱۰/۴۸ منعقد گردیده است که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر ۸/۳۶۹/۸۴۷/۴۳ مارک آلمان است. اعتبار مذکور در ۲۰ قسط متساوی و متوالی بصورت سفته بازپرداخت میگردد و بهمانند اقساط بازپرداخت نشده بهره ای از قرار ۰/۶٪ (شش درصد) در سال تعلق خواهد گرفت و سررسید اولین قسطش ماه بعد از تاریخ آخرین حمل میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

۱۴ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعتی بازده و سی دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی